

ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ КРАТКИЙ ОБЗОР ИСТОРИИ ГРЕЧЕСКОГО ЯЗЫКА

1/ Η ελληνική γλώσσα θεωρείται η μητέρα των γλωσσών. Πάρα πολλές ελληνικές λέξεις ή λέξεις με ελληνική ρίζα υπάρχουν στις σύγχρονες εθνικές γλώσσες του κόσμου, ανάμεσα στις οποίες και η ρωσική (икона, меланхолия, демократия, травма и т.д.).

1/ Греческий язык считается фундаментом для многих языков мира. Очень много слов греческих, слов с греческими корнями существует на различных национальных языках, в том числе и на русском (к примеру такие слова, как икона, меланхолия, демократия, травма и т.д.).

2/ Το σύγχρονο ελληνικό αλφάβητο είναι ίδιο με το αρχαίο ελληνικό

2/ Современный греческий алфавит схожий с алфавитом древнегреческого языка.

3/ Η θέση της Ελλάδος και της Κύπρου στην Ευρώπη, δηλαδή των δύο χωρών με επίσημη γλώσσα την ελληνική και η θέση της Ελλάδος στα Βαλκάνια.

3/ На экране видим местоположение Греции и Кипра в Европе, а также Греции на Балканах, т.е. двух стран мира, в которых греческий язык является официальным языком.

4/ Η αρχαία ελληνική γλώσσα και οι φορείς της, τα ελληνικά φύλα με κατηγοριοποίηση την εποχή έλευσής τους στο σύγχρονο γεωγραφικό χώρο της Ελλάδας. Επιρροές και από το προελληνικό στρώμα που προϋπήρχε στην Ελλάδα (π.χ. λέξεις όπως κυπαρήσσι, θάλασσα, Υμηττός, Ζάκυνθος, υάκινθος, Κνωσσός κ.α.). Στη συνέχεια εμφανίζονται ελληνικά φύλα – ελληνικοί διάλεκτοι, απ' τις οποίες ξεχώρισε σταδιακά και επιβλήθηκε η αττική.

4/ Классификация древнегреческого языка и ее носителей, т.е. различных племен, в зависимости от хронологии их появления на географической территории Греции. Влияние и сохранение слов догреческого населения (такие слова, как κυπαρήσσι-кипарис, θάλασσα-море, Υμηττός, Ζάκυνθος, υάκινθος-ιακινф, Κνωσσός κ.α.)

5/ Στη μυκηναϊκή εποχή η ελληνική γλώσσα πρωτογράφηκε, πρωτοαποδόθηκε με τη Γραμμική Γραφή Β', ιδεογράμματα και συλλαβογράμματα. Αριστερά βλέπουμε την αρχαιότερα σωζόμενη λέξη στα ελληνικά της Γραμμικής Β' («Χάραπος», όνομα γνωστό από τη μεταγενέστερη Ιλιάδα του Ομήρου). Δεξιά μία πινακίδα Γραμμικής Β'.

5/ Микенский период – период линейного письма *граммики-В*. Слева видим самое древнее, сохранившееся, слово линейного письма (имя «Χάραπος»-Харапос, оно же встречается и в более поздней гомеровской Илиаде). Справа видим надпись линейного письма *граммики-В*.

6/ Χάρτης με τις θέσεις της Ελλάδος (σχεδόν όλες ανακτορικές), όπου βρέθηκαν αρχαία Γραμμικής Β'. Διάλυση ανακτόρων – τέλος Γραμμικής Β' και, συνεπώς, και γραπτής φάσης της ελληνικής γλώσσας.

6/ На этом изображении встречаем местности Греции, в которых найдены письменные свидетельства письма *граммики-В*. Во всех случаях – это происходит вокруг дворцов,

вокруг дворцовых объединений. С разрушением этих дворцовых объединений (11-10 век до н.э.) и упразднением линейного письма, переходим на письменность.

7/ Υιοθέτηση του φοινικικού αλφαβήτου (9^{ος} αι. π.χ.) και τελειοποίησή του από τους Έλληνες. Το αυθεντικό φοινικικό αλφάβητο ήταν ελλειπτικό, δηλαδή απέδιδε μόνο σύμφωνα και τα φωνήεντα εννοούνταν. Οι Έλληνες πρώτοι έδωσαν φωνητική αξία φωνηέντων σε συγκεκριμένα σύμβολα του φοινικικού αλφαβήτου (π.χ. Αλεφ – Α - α), προσέθεσαν κάποια νέα (φαίνονται στον πίνακα τα τελευταία, Υ, Φ, Χ, Ψ), δημιουργώντας, έτσι, το πρώτο ολοκληρωμένο, τέλειο, αλφάβητο στον κόσμο. Στον πίνακα το φοινικικό αλφάβητο είναι στην πρώτη στήλη αριστερά.

7/ Принятие греками финикийского алфавита (9 век до н.э.) и его совершенствование. Оригинальный финикийский алфавит состоял только из согласных, а гласные звуки подразумевались. Греки первые добавили звучность согласным, т.е. ввели гласные. А также добавили несколько новых букв (Υ, Φ, Χ, Ψ), создавая, таким образом, первый, совершенный. Алфавит в мире. На изображении представлена эволюция финикийского алфавита греками.

8/ Επόμενος μεγάλος σταθμός της ελληνικής γλώσσας – τα ομηρικά έπη.

8/ Следующая большая веха в истории греческого языка – это гомеровский эпос.

9/ Αριστερά, μια από τις αρχαιότερες ελληνικές αλφαβητικές επιγραφές στην περίφημη Οινοχόη του Διπύλου, Αττική, 740 π.χ. «Όποιος από τους χορευτές χορεύει πιο ελαφρά...». Από δεξιά προς αριστερά, γραφή κεφαλαιογράμματα (χαρακτηριστικό της ελληνικής γραφής ως τον 9^ο μ.χ. αι.) και κείμενο ιδιωτικού χαρακτήρα.

Δεξιά. «Το φλασκό των χορευτών», Κόρινθος, 580 π.χ. «Πολύτερπος. Πυρρίας, επικεφαλής του χορού. Αυτουνού είναι το αγγείο».

9/ Слева видим одну из древнейших надписей, датируемой 740 годом до н.э., найденной в районе Дипило в Аттике. На ней надпись частного характера (т.е., речь не идет об официальной документации) «Όποιος από τους χορευτές χορεύει πιο ελαφρά...». Письменность направляется с права налево, буквы – большие, что характерно для греческой письменности вплоть до 9-го века н.э.

Справа: «Το φλασκό των χορευτών», Κόρινθος, 580 π.χ. «Πολύτερπος. Πυρρίας, επικεφαλής του χορού. Αυτουνού είναι το αγγείο». Надписи на сосудах. Коринф, 580 год до н.э.

10/ Επιγραφές από τη Μακεδονία: 1^η αριστερά: αφιερωτική στον Απόλλωνα και την Άρτεμη από την πόλη των Φιλίππων. Δεξιά: ονόματα νεκρών Μακεδόνων στρατιωτών σε επιτύμβια στήλη από τις αρχαίες Αιγές (Βεργίνα), περίπου 350 π.χ.

10/ Надписи из Македонии. Слева: надпись, посвященная Аполлону и Диане в городе Филиппы. Справа: имена убитых македонских солдат на надгробной плите в древнем городе Эгес (нын. Вергина), датируемая примерно 350 г. до н.э.

11/ Ελληνικός αποικισμός – 8^{ος}-6^{ος} αι. π.χ. Οι Έλληνες σε όλη τη Μεσόγειο και στις ακτές της Μαύρης Θάλασσας – εμπορικές επαφές με ντόπιους – εξάπλωση ελληνικής γλώσσας, γραφής και πολιτισμού.

11/ Греческая колонизация – 8-6 вв. до н.э. по всему Средиземному Морю и Черному Морю. Торговые сношения с местным населением, распространение греческого языка, греческой письменности, греческой культуры.

12/ Κατακτήσεις Μεγάλου Αλεξάνδρου – εξάπλωση ελληνικής στα βάθη της Ασίας. Ελληνική γλώσσα = lingua franca της εποχής, ό,τι, δηλαδή, είναι σήμερα η αγγλική – Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΗ, με βάση την αττική διάλεκτο.

12/ Завоевания Александра Македонского, распространение греческого языка вплоть до Средней и Юго-Восточной Азии. Греческий язык – это язык Эйкумены того времени. Греческий - ΚΟΙΝΗ, в основе которого лежит аттический диалект древнегреческого языка.

13/ Μαθητική πινακίδα από Αίγυπτο: 2^{ος} αι. μ.χ., φαίνεται η αντιγραφή της φράσης από το μαθητή (πιο αδέξια).

13/ Надпись ученика из Египта, датируемая 2 в. н.э. По кривому почерку ученика, видны те строки, которые написаны им.

17/ Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ – εικόνα από το Ναό της Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης, 14^{ος} αι.

17/ Иконопись из Храма Св. Софии в Салониках, 14 в. н.э.

18/ Δημιουργία κυριλλικού αλφαβήτου, στη μικρογραφία ο Φώτιος και οι μαθητές από βυζαντινό χειρόγραφο (ο Κύριλλος-Κωνσταντίνος ήταν μαθητής του Φωτίου).

18/ Создание кириллицы на основе греческого алфавита. На этой миниатюре из византийской рукописи изображен патриарх Фотий со своими учениками, среди которых и Кирилл.

Δημήτριος Κουγιουμτζόγλου - Димитриос Куюмтзоглу

Θεοδώρα Γιαννίτση - Теодора Янници